

www.DirectieveTherapie.nl

Dank voor uw download

U kunt er natuurlijk uit citeren, graag zelfs, maar dan wel met bronvermelding. U mag dit artikel ook ruimhartig verspreiden mits het niet voor commerciële doeleinden is. In die gevallen pas na onze schriftelijke toestemming.

Opname in bloemlezingen en readers moedigen wij aan, maar wel graag eerst even overleggen.

Alle rechten van de artikelen liggen bij
de Stichting Cognitie en Psychose.

Voor alle vragen:
info@gedachtenuitpluizen.nl

Ten geleide

Welkom bij het derde nummer van 2009.

Er zijn van die algemene cliëntfactoren die met een hoop stoornissen samenhangen. Stressgevoeligheid is er zo een. Dat stress een negatieve invloed heeft op de lichamelijke en psychische gesteldheid is niet nieuw. De manier waarop je stress kunt beïnvloeden door zogenaamde 'hartcoherentietraining' is wel behoorlijk nieuw. Bregje Hartogs beschrijft hoe men dit in zes sessies kan doen en geeft de resultaten weer van een pilotstudy naar de effecten ervan. Het blijkt nuttig te zijn bij angst, depressie en andere stressgerelateerde klachten.

Er komt wederom een nieuw Nederlands boek over gedragstherapie, 'Praktijkboek geïntegreerde cognitieve gedragstherapie. Protocollaire behandelingen op maat', onder redactie van Erik ten Broeke, Kees Korrelboom en Marc Verbraak. Het zal in het najaar verschijnen. Het boek is geschreven voor behandelaars en zal hen helpen cliënten van hun klachten te genezen. Om u een voorproef te geven hebben wij het hoofdstuk over de dwangstoornis alvast in deze aflevering opgenomen. Het bevat heldere voorbeelden en is geschreven door Erik ten Broeke en Marc Verbraak.

Constance Slagmolen, Jan Henk Kamphuis, Daniël Wigboldus, Michel Probst en Johan Vanderlinden hebben zich beziggehouden met zelfwaardering; ook zo'n algemene cliëntfactor. Alleen enkele persoonlijkheidsstoornissen lijken niet gepaard te gaan met geringe zelfwaardering. De auteurs onderzochten in hoeverre positieve of negatieve feedback van invloed is op de zelfwaardering van de ontvanger. Zij bestudeerden dit bij jonge vrouwen met eetstoornissen en bij een groep niet-patiënten. De meting van zelfwaardering gebeurde op expliciete wijze (zelfrapportage) en op impliciete wijze met een hiervoor ontworpen computertest. De zelfwaardering van niet-patiënten veranderde niet door de feedback, bij de patiënten lag het anders. Die bleken in positieve zin te veranderen door positieve feedback, mits de zelfwaardering op impliciete wijze werd gemeten. Negatieve feedback had ook met deze meting geen invloed. Dit experimentele artikel geeft materiaal om over na te denken, maar roept ook vragen op.

Er zijn twee notities. Allebei van de hand van Kees Hoogduin. De eerste is een 'notitie uit de geschiedenis'. De auteur gedenkt de in 1997 overleden Jan Bastiaans van de Jelgersmakliniek in Oegstgeest. Bastiaans was niet onomstreden, hield er rare methoden op na en was zeker geen groot onderzoeker, maar wel een charismatisch behandelaar en opleider. Hoogduin had als aankomend psychiater een diep respect voor hem. Dat was van Bastiaans op zich een prestatie van formaat.

De tweede notitie is geschreven in samenwerking met Marleen

Tibben. De casus betreft een 12-jarige jongen met een conversieve verlamming van een been. Stropelend op krukken komt hij binnen. Katelepsie-inductie helpt hem weer op dat been.

ALFRED LANGE, HOOFDREDACTEUR